

Arbejdsgrundlag for flertalsgruppen 2018-2021

Udarbejdet og godkendt af byrådsgrupperne Socialdemokratiet, Slesvigsk Parti og Fælleslisten den 3. januar 2018.

Indledning

Flertalsgruppen består af Socialdemokratiet, Slesvigsk Parti og Fælleslisten. Partierne forpligter sig til gensidigt at arbejde for nedenstående politiske målsætninger.

Øget dialog og borgerinddragelse

Flertalsgruppen ønsker et øget fokus på dialog og aktiv inddragelse og involvering af borgerne. Derfor lægges der op til, at alle fagudvalg gennemgår deres arbejdsopgaver og ansvarsområder med henblik på at udvikle samarbejdet med borgerne. Ambitionen er, at fleres viden, metoder og ressourcer inddrages i både at beskrive og løse problemer. Borgerinddragelse omfatter både aktive borgere, frivillige foreninger, virksomheder m.v. Målet er at sikre det bedst mulige grundlag for en borgernær og inkluderende politikudvikling i tråd med kommunens medborgerskabspolitik.

En helhedsorienteret politikudvikling

Sønderborg Kommune skal være et attraktivt sted at bo, leve og arbejde. Derfor er det afgørende, at politiske initiativer og indsatser i højere grad sammentænkes og koordineres, så de bidrager til at understøtte det samlede arbejde med at gøre Sønderborg attraktiv. Det gælder både i forhold til at tiltrække borgere, turister og virksomheder. Det kræver en helhedsorienteret indsats på alle fagområder i arbejdet med at styrke bosætningen, tiltrække uddannelser der understøtter erhvervslivets behov, sikre gode rammer til virksomhederne og ikke mindst skabe de rette forudsætninger for et godt børne-, unge-, familie- og ældreliv.

Fokus på at sikre balancen i kommunen

Vi bor i en geografisk stor kommune med mange små- og mellemstore byer og lokalsamfund, som vi skal understøtte og bakke op om. Derfor er det afgørende, at vi i vores planlægning tager hensyn til sammenhængskraften og tænker decentralisering ind i den fremtidige udvikling af kommunen. Målet er en kommune i balance. I Konstitueringsaftalen er det slået fast, at Landdistriktsudvalget videreføres i et nyt § 17, stk. 4-udvalg for landdistrikter, natur og fødevarer. Udvalget styrkes, idet det placeres under og refererer til Økonomiudvalget.

Økonomi

Det vedtagne budget for 2018-21 står ved magt, og de indarbejdede mål, indsatser og intentioner er udgangspunktet for de kommende års politiske arbejde.

Effektiviseringsstrategien videreføres, og der skal arbejdes med at smidiggøre og afbureaukratisere i alle forvaltninger.

Eventuelle likviditetsoverskud og ekstraordinære finansieringstilskud skal alene finansiere anlægsudgifter. Udvidelser af driftsudgifterne skal komme fra udvidede bloktilskud eller ved effektiviseringer internt, herunder afbureaukratisering/omfordeling.

Fyrtårne og Fyrtårnsprojekter

Flertalsgruppen ønsker at videreføre de tre fyrtårnsprojekter:

- ProjectZero
- Byens Havn
- Turisme - Destination Sønderborg

ProjectZero

Partierne er enige om at fastholde visionen om et CO2-neutralt Sønderborg i 2029 og give fuld opbakning til OPP-samarbejdet. Der er enighed om at støtte op om en fornyet og forstærket indsats for at skabe nye virksomheder og arbejdspladser på grundlag af ProjectZero. Bestyrelsen for ProjectZero-Fonden bemannes af borgmesteren og ét medlem udpeget af mindretalsgruppen V-O. Flertalsgruppen er enige om, at formanden for Teknik- og Miljøudvalget udpeges af bestyrelsen som ekstra medlem. Som en del af Byrådets bæredygtighedsfokus forankres ProjectZero i Økonomiudvalget.

Byens Havn

Visionen og Masterplanen for udviklingen af Byens Havn fastholdes. Bestyrelsen for Havneselekabet bemannes med borgmesteren og formanden for Teknik- og Miljøudvalget samt ét medlem udpeget af mindretalsgruppen V-O.

Turisme – Destination Sønderborg

Udviklingen af turismeområdet fortsætter som fyrtårnsprojekt. Der er enighed om at fortsætte det sønderjyske samarbejde gennem Destination Sønderjylland og fastholde samarbejdet mellem aktørerne i Aktørudvalget for Turisme, Handel og Kultur. Arbejdet med udvikling af turismeområdet forankres politisk i Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme.

Partierne er enige om fortsat at forfølge visionen om etableringen af Nordals Ferieresort. Arbejdet forankres i Økonomiudvalget. Til bestyrelsen for udviklingsselskabet udpeges borgmesteren, formanden for Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme samt ét medlem udpeget af mindretalsgruppen V-O.

Infrastruktur

Infrastrukturen forbliver et vigtigt fokusområde, og flertalsgruppen vil arbejde på at styrke infrastrukturen i kommunen, så borgere, gæster og pendlere vil få endnu nemmere ved at komme til og fra.

Sønderborg Lufthavn

Sønderborg Lufthavn er en vigtig del af kommunens samlede infrastruktur og spiller en afgørende rolle i forhold til at sikre borgere, virksomheder og turister adgang til hurtig og effektiv transport. Strategien for udviklingen af Sønderborg Lufthavn forventes vedtaget i foråret 2018. Der skal udarbejdes oplæg til finansieringsmodeller. Udviklingen af lufthavnen prioriteres højt, og derfor skal der findes råderum i de kommende års budgetter til medfinansiering af udviklingen og moderniseringen af Sønderborg Lufthavn.

Omfartsvejen ved erhvervsområde Sønderborg Nord

Omfartsvejen langs erhvervsområde Sønderborg Nord skal udvides til fire spor. Flertalsgruppen er enige om at arbejde målrettet for at overbevise Vejdirektoratet og Transport-, Bygnings- og Boligministeriet om projektets vigtighed med henblik på at få dette gennemført hurtigst muligt.

Als-Fyn forbindelsen

En fast forbindelse mellem Fyn og Als vil binde Syddanmark sammen og skabe vækst og udvikling – både lokalt, regionalt og nationalt. Derfor er flertalsgruppen enige om at fastholde målsætningen om en fast forbindelse til Fyn i tæt samarbejde med erhvervslivet, kommunerne på Fyn og Region Syddanmark. Fokus for indsatsen vil først og fremmest rettes mod at udarbejde en finansieringsmodel samt på at sikre større national- og regional politisk opmærksomhed på projektet.

Arbejdet forankres i Økonomiudvalget. Styregruppen bemannes med borgmesteren og ét medlem af mindretalsgruppen V-O. Komiteen suppleres med 1. viceborgmesteren og yderligere ét medlem af mindretalsgruppen V-O.

Time-drift og modernisering af banegård

Hyppige togafgange er en vigtigt forudsætning for at sikre en velfungerende kollektiv transport. Derfor vil flertalsgruppen arbejde for at sikre time-drift på togafgange til og fra Sønderborg (og Gråsten). Ligeledes er det en klar målsætning, i samarbejde med Banedanmark, at gennemføre en modernisering af banegården i Sønderborg.

Øvrige infrastrukturprioriteringer

- Nordals: I forbindelse med etableringen af projektet omkring Nordals Ferieresort undersøges muligheder for at forbedre trafikafviklingen til og fra Nordals.
- Cykelstier: De allerede budgetlagte nye cykelstier etableres i årene 2018-20. Partierne er enige om, at yderligere cykelstier planlægges med udgangspunkt i den af Teknik- og Miljøudvalget udarbejdede prioriterede liste.
- Flextrafik: For at sikre den geografiske sammenhængskraft i kommunen anvendes flextrafikken, som en del kommunens samlede transporttilbud. Partierne er enige om, at der skal udarbejdes en grundig analyse af brugsmønstret og derefter vurderes på, om der skal indføres begrænsninger på adgangen til flextrafik.
- Trafikstøj og Sikkerhed: Som aftalt i Budget 2018 skal der i perioden arbejdes med at reducere støjgenerne på belastede strækninger samt et øget fokus på trafiksikkerhed for de bløde trafikanter.
- Den digitale infrastruktur: Effektiv og god digital infrastruktur i hele kommunen med bedre mobildækning og højhastighedsbredbånd skal skabe bedre rammer for borgere og virksomheder.
- Transportråd: Transportrådet videreføres. Teknik- og Miljøudvalget udarbejder forslag til ny sammensætning primo 2018.
- Trafikafvikling: I byrådsperioden skal Teknik- og Miljøudvalget arbejde med forbedret trafikafvikling i kommunen generelt og specifikt i og omkring Sønderborg by.
- Arbejdsklausuler: Der rettes opmærksomhed på at sikre, at leverandører af kollektiv trafik overholder de arbejdsklausuler og sociale klausuler, som gælder i kommunen.

Bæredygtighed

Det er en klar ambition at forfølge bæredygtighedsstrategien i forhold til både den miljømæssige, kulturelle, sociale og økonomiske dimension. UNESCO Learning City og FN's 17 verdensmål skal være ledetråden i arbejdet med bæredygtighed på tværs af den politiske struktur og organisationen. Arbejdet med implementeringen af bæredygtighedsstrategien forankres i Økonomiudvalget.

Den sociale og kulturelle bæredygtighed skal understøttes af integrationsarbejdet, som udvikles på tværs af fagudvalgene.

Samtidig er flertalsgruppen enige om at genbehandle kommunens politik for sociale klausuler og arbejdsklausuler. Vi ønsker at anvende klausuler i de sammenhænge, hvor kommunen køber ydelser eller opgaver. Ligeledes ønskes en styrket opfølgning på klausulerne. Ligeledes indføres lærlingeklausuler i forbindelse med udbud af anlægsprojekter.

Partierne er enige om et styrket fokus på naturen. Der skal sikres en god balance imellem beskyttelse og anvendelse af naturen. Flertalsgruppen vil skabe en mere alsidig natur og flere naturoplevelser. Sammen med organisationer, foreninger, lodsejere og brugere skal der arbejdes på etablering og udvikling af naturprojekter og naturområder samt forbedring af tilgængeligheden i naturen. På Kær Vestermark vil vi arbejde på et egentligt og samlet naturformidlingscenter, også omfattende naturskolerne. Områderne på Nordals med de genskabte søer og den nye Oksbøl skov skal udvikles og certificeres som naturpark. Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har opgaven med at udvikle handleplaner. Udvalget skal ligeledes udvikle indsatser og projekter for at fremme produktion, afsætning og forbrug af lokalproducerede fødevarer.

Social og Senior

På ældre-, psykiatri- og handicapområdet er det centralt at finde løsninger, der giver værdi for borgeren og tager udgangspunkt i den enkeltes behov, ønsker og prioriteringer. Dermed videreføres arbejdet med implementeringen af kommunens værdighedspolitik på ældreområdet, socialpolitikken og udviklingsstrategien for psykiatri og handicap.

Konkret er flertalsgruppen enige om følgende initiativer:

- Varieret udbud af mad til visiterede borgere: Partierne er enige om, at der skal findes løsninger for at udvide muligheden for at levere frisklavet varm mad til visiterede borgere – også i eget hjem. Anvendelsen af fritvalgsbeviset ønskes udbredt.
- Ældre- og plejeboliger: I løbet af 2018 udarbejdes en behovsanalyse vedrørende ældre- og plejeboliger.
- Botilbud: Vedrørende botilbud på psykiatri- og handicapområdet gennemføres i 2018 ligeledes en behovsanalyse.
- Et aktivt liv: Det er et mål at sikre mere aktivitet på plejecentrene, på bostederne og for borgere med behov for støtte i eget hjem. Ligeledes er det et mål at styrke samarbejdet med frivillige, men med klare grænser for, hvem der gør hvad.

- Inddragelse af familie og pårørende: Tilrettelæggelsen af støtten og plejen på ældreområdet, psykiatri- og handicapområdet og i forhold til særligt udsatte borgere skal i vidt omfang inddrage familie og pårørende for at sikre, at alle aspekter af den støtte- og plejekrævende borgers forhold bliver belyst.
- Pleje og omsorg til demente: Det gode arbejde på demensområdet skal fastholdes og videreudvikles.

Børn og Uddannelse

Flertalsgruppen er enige om, at helhedsplanen for børn og uddannelse implementeres i den vedtagne form og med de indeholdte tiltag. Eventuelle tilpasninger afventer evalueringen, som foretages senest i foråret 2019.

Daginstitutionsområdet

I Budget 2018 er det aftalt at udarbejde en masterplan på daginstitutionsområdet. Denne følges op med anlægsmidler. Det aftales således at prioritere dette område højt ved budgetlægningen 2019-22.

Skoleområdet

Der er enighed om, at der er behov for et øget fokus på børn med særlige udfordringer. Derfor er det afgørende at sikre balancen mellem inklusion og anvendelse af specialtilbud. Målsætningen er at give det rigtige tilbud til de børn, der har udfordringer i skolen.

Afhængig af den kommende overenskomst er der enighed om, at der kan indgås særlige aftaler med lærerne om forberedelsestid og rådighedstimer. Sammen med lærerne søges løsning på udfordringerne, herunder læringsplatformen.

Partierne er enige om at brugen af lokale test, registreringer og nye projekter i dagtilbud og skolen skal reduceres og prioriteres i de kommende år.

Princippet om at ligestille det tyske mindretals institutioner anerkendes, og Sønderborg Kommune fortsætter dialogen i det kommunale kontaktudvalg for det tyske mindretal.

Tiltrækning og fastholdelse af videregående uddannelser

Strategien for tiltrækning og fastholdelse af videregående uddannelser fastholdes. Fokus vil særligt være på de uddannelsesområder, som understøtter det lokale erhvervslivs behov. Målsætningen er at sikre, at de unge får en fod indenfor på arbejdsmarkedet, og at virksomhederne får adgang til kvalificeret arbejdskraft.

Fokus på børn og unge med særlige udfordringer

I Budget 2018 blev der prioriteret midler til en øget indsats i forhold til unge på vej ud i misbrug og kriminalitet. Vi ønsker at styrke arbejdet i forhold til børn og unge, der ikke passer deres skole og i en tidlig alder overlades til sig selv. Børn og familie afdelingen samt Ungecenteret skal have særligt fokus på dette område og give støtte til familierne.

Erhvervsudvikling

Opgaven med at tiltrække nye virksomheder og kvalificeret arbejdskraft samt fastholde den nødvendige arbejdsstyrke skal styrkes. Det er en opgave der går på tværs og forpligter alle forvaltninger, herunder kommunens Erhvervsservice.

Tværkommunale og grænseoverskridende samarbejder

Flertalsgruppen ønsker fortsat at udvikle samarbejdet mellem virksomheder, uddannelsesinstitutioner og kommunen. På erhvervsområdet vil vi endvidere fastholde og udvikle samarbejdet i Sønderjylland bl.a. gennem Udviklingsråd Sønderjylland (URS) og i Grænsetrekanten. Yderligere vil kommunen frem til 2021 opdyrke nye tværkommunale samarbejder, der understøtter kommunens politikker og visioner, der skaber merværdi for kommunens borgere og virksomheder.

Det internationale og grænseoverskridende samarbejde skal med afsæt i internationaliseringsstrategien udvikles og understøtte kommunens bosætningsindsats og væksten i erhvervslivet. Det skal derudover styrke Sønderborg som en international studie- og læringsby, der er kendetegnet ved en kulturel og sproglig mangfoldighed samt samspil aktørerne imellem. Det internationale samarbejde forankres i Erhvervsudvalget og implementeres via de relevante udvalg.

Sønderborg Vækstråd

Partierne er enige om, at Sønderborg Vækstråd skal styrkes, og indsatserne fokuseres på iværksætteri, funding samt understøttelse af de små og mellemstore virksomheder. Der ønskes et særligt fokus på virksomheder, der kan og vil vokse.

Understøttelse af iværksætermiljø

Flertalsgruppen ønsker at understøtte kommunens iværksætermiljø og udviklingen af nye innovative produkter og løsninger. Inden for rammerne af kommunens indkøbspolitik og gældende regler lægges op til, at kommunen som organisation bidrager til at teste og afprøve nye produkter og innovative løsninger fra lokale iværksættere og virksomheder.

Fokus på Smart City

Flertalsgruppen vil fortsat arbejde med Smart City elementer i forhold til anvendelsen af teknologi, data og partnerskaber til at skabe en udvikling præget af bæredygtighed, innovation og medborgerskab. Det skal undersøges, hvorvidt konkrete teknologidrevne initiativer og indsatsområder inden for "erhvervsudvikling og innovation" og "læring og uddannelse" kan etableres.

Kultur

Nye kulturpolitiske alliancer vil skabe rammer for nye og ambitiøse pejlemærker på tværs af et rigt forenings- og kulturliv samt engagerede kulturaktører. Samarbejdsaftaler mellem kommunen og aktørerne vil:

- give de kulturskabende, herunder relevante råd og nævn, planlægningsikkerhed og sikre stærke lokale fællesskaber for et stærkt og rigt kulturliv.
- fremme koblingen mellem kultur, erhverv og vækst samt kultur, sundhed og dannelse.

- give adgang til kunst – og kulturoplevelser af høj kvalitet til børn, unge og familier. Unge kulturskabere skal i højere grad sætte den kulturpolitiske dagsorden.

Historieformidling

En videreudvikling af den levende historiefortælling skal forbedre oplevelser og aktiviteter samt formidle den nødvendige indsigt, læring og de perspektiver i de historiske begivenheder, herunder Slaget på Dybbøl i 1864 og Genforeningen i 1920.

Biblioteker

En overordnet biblioteksplan og bibliotekspolitik, som indeholder en formidlingsstrategi for de fysiske og digitale materialer, præsenteres primo 2019. Denne skal danne grundlag for fremtidens bibliotek i Multikulturhuset og sikre et fleksibelt og attraktivt bibliotekstilbud i hele kommunen.

Ungeindsats

Flertalsgruppen vil skabe en attraktiv kommune for de unge og fastholde indsatsen i ungepolitikken for 2016-2019, herunder skabe sociale og kulturelle mødesteder, opdyrke mangfoldige fællesskaber og styrke ungemiljøet og ungekulturen på tværs af institutioner, foreninger og organisationer.

Kunststrategi

En ny kunststrategi, der udvikles i tæt samarbejde med kommunens kunstaktører, skal skabe kunstneriske nybrud og præsenteres ultimo 2018. Partierne vil dermed styrke det aktive kunstmiljø i Augustenborg og understøtte kunstopplevelser i hele kommunen.

Turismeudvikling

Flertalsgruppen fastholder de høje ambitioner inden for destinationsudvikling og turismeinvesteringer. Ved at skabe synergi og sikre en klar rød tråd i alle indsatser indenfor områdets tre styrkepositioner – historie, fødevarer og naturen skal der dannes grundlag for at tiltrække flere ferie- og erhvervsturister til hele Sønderborg-området.

Masterplanen for Handel og Turisme revideres og aktualiseres i første halvår af 2018 i samarbejde med Aktørudvalget for Turisme, Handel og Kultur.

- Turismen tænkes dedikeret ind i anlægsinvesteringer, der alligevel gennemføres (veje, stier, toiletter, adgangsforhold, skilte m.v.)
- Natur- og kystturisme styrkes ved forbedrede fysiske rammer, produktudvikling og ikke mindst et innovativt samarbejde med nytteværdi for turister og turismeaktører.
- Historiske attraktioner og formidlingen af vores kulturarv kobles med turisme og bruges mere offensivt bl.a. ved markeringen af 100-året for Genforeningen i 2020.

Handel

Flertalsgruppen fastholder samspillet mellem turisme, handel og kultur og styrker indsatsen for at sikre gode oplevelser, kvalitet og høj service. Det skal give større kundegrundlag og omsætning samt mere liv i by og butikker.

- Vi vil sikre et fortsat og fremtidigt aktivt fællesskab på detailområdet. En sådan detailhandelsindsats på tværs af alle kommunens detailbyer aktiveres og koordineres igennem aktørudvalget.
- En levende bymidte med et stærkt butiksliv er et afgørende aktiv for en by. For at understøtte den lokale detailhandel og styrke butikslivet i bymidten vil kommunen sammen med handelsstandsforeninger, grundejere og andre bymidteaktører udvikle en samlet strategi for detailhandlen.
- Vi vil styrke det lokale udviklingsarbejde for turistservice af endnu højere kvalitet hos turistaktørerne – ligesom vi fortsat vil udvikle en turistvenlig infrastruktur i by- og landmiljøer.

Idræt

Flertalsgruppen vil sikre adgangen til et alsidigt og indholdsrigt idrætsstilbud både i bredden og i eliten. Det frivillige, lokale idrætsliv er en afgørende medspiller herfor og involveres i udarbejdelse af en ny fritidspolitik.

Partierne er enige om styrke idrætten og støtte op om fritids- og foreningslivet – både økonomisk og organisatorisk ved:

- at undersøge muligheder for at øge aktivitets- og lokaletilskud til foreninger, herunder hvorvidt tilskuddet kan differentieres.
- at reducere omfanget af regler, blanketter og skemaer og fritage idrætsforeningerne for overflødige administrative forpligtelser. Kommunen vil sammen med aktørerne skabe rammevilkår, der fordrer til mere frivilligt arbejde.
- at udvide, modernisere og opgradere idrætsfaciliteterne samt skabe et byrum, der inspirerer og motiverer til bevægelse og samvær. Borgerne sikres adgang til idrætsfaciliteter på mere fleksible betingelser.

Vi vil skabe rammer for, at idrætsverdenen og sundhedssektoren kan spille sammen og udvikle indsats, der skal forbedre trivsel og sundhed i befolkningen. Eksempelvis ved at opbygge et partnerskab med DIF og DGI om at realisere de to idrætsorganisationers vision 'Bevæg dig for livet'.

Sundhed og Trivsel

Partierne er enige om at videreføre og udvikle det forebyggende sundhedsarbejde. Bekæmpelse af livsstilssygdomme skal fortsat have høj prioritet.

Tværgående fokus på børn og unges mentale trivsel

På tværs af Sundhedsudvalget og Børne- og Uddannelsesudvalget skal der fokuseres på børn og unges mentale trivsel. Den tidlige indsats i børnefamilierne skal prioriteres, og vi vil udvikle tilbud og indsats, der imødegår og tager hånd om børn og unges psykiske udfordringer. I Budget 2018 er der afsat midler til samtaleterapi/psykologisk rådgivning til unge op til 30 år. Disse tilbud ønsker vi at udvide og udvikle. Partierne er enige om at der skal etableres stærkere samarbejder og sammenhæng mellem kommunens sundhedsfremmeindsatser og foreningslivet. Idrætten skal styrkes, og flere skal aktiveres i foreningerne. Muligheden for at give økonomisk støtte til fysisk aktivitet i foreningerne skal undersøges.

Et styrket samarbejde mellem sygehusene og det kommunale sundhedsvæsen

Samarbejdet og koordineringen mellem sygehusene og det kommunale sundhedsvæsen skal styrkes. Sundhedsudvalget skal have fokus og arbejde på at løse de situationer, hvor borgere, på grund af systemerne, ikke får den tilstrækkelige hjælp i forbindelse med sygdom.

Arbejdsmarked og Integration

Det målrettede arbejde med at styrke beskæftigelsen samt reducere antallet af borgere på kontanthjælp skal fastholdes. Der skal være et særligt fokus på at unge støttes i at tage en uddannelse med henblik på at få varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

Der ønskes fokus på, at borgere uden for arbejdsmarkedet med andre problemer end ledighed får løst disse særlige udfordringer sideløbende med aktivering og jobtræning. Revalideringstilbud ønskes fortsat anvendt i udstrakt grad.

Integrationsindsatsen er en tværfaglig opgave, men er forankret i Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget. Med henblik på den langsigtede bæredygtige integration ønskes et særligt fokus på indsatsen i forhold til børn i 0-6 årsalderen og deres familier.

Indsatsen for at bringe nydanskere ind på arbejdsmarkedet har fortsat høj prioritet. Samarbejdet med virksomhederne fastholdes og udbygges i forhold til praktikforløb og oplæringsforløb. De gode eksempler fra bl.a. Danish Crown ønskes udbredt.

By- og Områdeplaner

I de kommende år fortsættes arbejdet med bystrategierne og landsbyernes udviklingsplaner som planlagt. Udarbejdelse af strategierne forankres i henholdsvis Teknik- og Miljøudvalget og i Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer, hvorimod implementeringen sker på tværs af og i dialog med de respektive udvalg. Partierne ønsker at videreudvikle samarbejdet og dialogen mellem forvaltningen og borgere/borgergrupper samt landsbylaug.

Områdeinitiativerne fastholdes og bystrategierne for Augustenborg, Broager, Gråsten følges op af handleplaner.

Hvidbogen for Nordals danner grundlag for udarbejdelsen af en egentlig handleplan for udvikling af Nordals og en særlig plan for Nordborg by

Arkitektur og bevaring

Med henblik på udarbejdelse af en egentlig arkitektur- og bevaringspolitik for kommunen ønskes i løbet af foråret 2018 udarbejdet et oplæg, der skal belyse, hvad en sådan politik skal omfatte, hvilke udfordringer den kan hjælpe politikere og forvaltning med, og hvilke ressourcer en udarbejdelse vil kræve.

Preben Storm, A. – Aase Nygaard, L. – Stephan Kleinschmidt, S. – Erik Lauritzen, A.

